

Opdracht werkconferentie dyslexie 30 januari 2020

Versie 20191125

Aanleiding

In Zwolle is de wens van gemeente en onderwijs om stappen te maken in de samenwerking en organisatie rondom dyslexie. Doel is om meer kinderen te bereiken en de beschikbare middelen voor dyslexie nog beter kunnen in te zetten. We zoeken daarbij naar samenwerking waarin meer preventief gewerkt wordt. Dit sluit aan bij de gemeenschappelijke transformatiedoelen van onderwijs en gemeente om zo vroeg mogelijk en preventief te werken, een collectief bereik voor grotere groepen kinderen te realiseren en de zorg daar te bieden waar het kind zich bevindt. Naast versterking van het eigenaarschap bij het onderwijs (inclusief het beter toerusten en ondersteunen van leerkrachten en IB'ers), stimuleert een andere inrichting van ondersteuning bij dyslexie innovatie en draagt het bij aan het maken van een brede integrale afweging (binnen het Ondersteuningsteam op school), zodat het kind passende ondersteuning ontvangt. Daarnaast zagen we in 2018 dat er in Zwolle veel meer kinderen behandeld werden voor EED dan op basis van landelijke gemiddelden (prevalentiecijfers) zou mogen worden verwacht. Door te investeren in preventie en de brede integrale afweging in de toegang tot dyslexie verwachten we de kwaliteit van ondersteuning voor de kinderen die dat nodig hebben te verbeteren en tegelijkertijd een besparing te realiseren. Onder de noemer 'proeftuin dyslexie' willen onderwijs en gemeente een nieuwe aanpak ontwikkelen als één van de concrete uitwerkingen van de *Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp*.

Op 19 december 2018 is in het bestuurlijk overleg jeugdhulp/ passend onderwijs het volgende besloten:

1. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de ondersteuningsniveaus 1 t/m 3 van het 'masterplan' dyslexie te beleggen bij het onderwijs;
2. De screening en diagnostiek van dyslexie te beleggen in de OT's;
3. Middelen beschikbaar te stellen aan de expertisecentra om de diagnostiek door orthopedagogen te kunnen laten uitvoeren;
4. De hoogte van deze middelen vast te stellen op basis van een uit te werken businesscase.

De gemeente Zwolle heeft het onderwijs (Expertisecentra passend onderwijs) gevraagd uit te werken wat er nodig is om hieraan uitwerking te geven ('business case'). Hierbij zijn ook andere oplossingen naar voren gekomen dan alleen het beleggen van diagnostiek bij het onderwijs. Oplossingen die eveneens de beoogde transformatie in passend onderwijs en jeugdhulp ondersteunen. Om die reden is in oktober 2019 afgesproken om een aantal oplossingsrichtingen uit te werken in scenario's. Schoolbesturen en gemeentebestuur zullen op basis van de uitkomsten een keuze maken. Die keuze zal worden ingevoerd met ingang van schooljaar 2020-2021.

Opdracht aan de werkgroep

De werkgroep dyslexie – bestaande uit inhoudelijk ter zake kundige professionals uit onderwijs, jeugdhulp en gemeente – bereidt een werkconferentie (30 januari 2020) voor. In de werkconferentie worden in elk geval 4 scenario's uitgewerkt, te weten:

1. screening naar het onderwijs (0 scenario, ingevoerd per 1/9/2019);
2. screening en diagnostiek naar het onderwijs;
3. starten met behandeling, daarna toets op EED;
4. schoolcontext rond taal en spelling zodanig versterken dat binnen school een oplossing geboden kan worden (ook bij EED).

De scenario's die tijdens de werkconferentie worden uitgewerkt moeten bijdragen aan de gezamenlijke doelen, te weten:

1. Preventief werken
Door versterken kerntaak onderwijs voor taal-/spellingsontwikkeling is beroep op dyslexiezorg maximaal gelijk aan landelijke prevalentie.
2. Normaliseren
We werken zoveel mogelijk vanuit de kerntaken onderwijs en in de setting van de school en bieden passende oplossingen bieden om kinderen verder te helpen, 'zo zwaar als moet, zo licht als kan'.
3. Dicht bij het onderwijs organiseren
We lossen de vraag op waar die zich voordoet (op school) en benutten daarbij optimaal de inzet vanuit het onderwijs zelf en versterken het eigenaarschap rondom aanpak dyslexie bij scholen.
4. Meer collectief organiseren
Waar mogelijk werken met groepen, waar nodig met individuele behandeltrajecten.
5. Gelijke kansen voor elk kind bieden
Integraal afwegen wat nodig is om kind (en gezin) verder te helpen, rekening houdend met verschillen in situaties van kinderen en gezinnen.
6. Besparen
Anders werken in aanpak dyslexie draagt bij aan benodigde besparing in sociaal domein.

Criteria

De schoolbesturen in Zwolle en de gemeente Zwolle geven verder de volgende criteria mee waaraan oplossingen moeten voldoen:

- a. Het onderwijs is verantwoordelijk voor een goede kwaliteit van de lees- en spellingbegeleiding binnen de basisondersteuning door te werken met de protocollen lees- en spellingproblemen (Masterplan Dyslexie) voor basisonderwijs en speciaal onderwijs. Daarin wordt gewerkt volgens het onderwijscontinuüm waarbij begeleiding van kinderen met lees- en spellingproblemen op ondersteuningsniveau 1, 2 en 3 wordt uitgevoerd. Voor de uitvoering hiervan is het onderwijs zelf verantwoordelijk. Gemeentelijke bekostiging richt zich hier niet op.
- b. In de diagnostiek (en behandeling) van EED wordt gewerkt met het protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 2.0; Blomert 1 mei 2013.

- c. Via het OT zijn de IB'er, orthopedagoog en Jeugd- en gezinswerker betrokken bij het maken van de brede integrale afweging, zodat het kind passende ondersteuning ontvangt (waaronder mogelijk een behandeling EED).
- d. De Jeugd- en Gezinswerker geeft na afweging in het OT zo nodig formeel de toewijzing af voor zowel diagnostiek als behandeling. De Jeugd- en Gezinswerker heeft hiervoor inzicht nodig in het onderwijsdossier (ondersteuningsniveaus's 'masterplan dyslexie' bij diagnostiek en de stappen uit het protocol). De jeugd- en gezinswerker werkt ook met het gezin en bekijkt wat nodig is om de behandeling mogelijk te maken en te oefenen.
- e. Diagnostiek wordt uitgevoerd door gekwalificeerde professionals.
- f. Er wordt samengewerkt in de driehoek kind/ouder, professionals van het onderwijs en professionals uit de jeugdhulp. Jeugdhulp wordt primair door de jeugd- en gezinswerker op school geboden. Indien nodig wordt een externe jeugdhulppartij ingeschakeld. Uitgangspunt hierbij is dat de jeugdhulp wordt bijgeschakeld (vs. de leerling wordt verwezen naar ondersteuning buiten school).
- g. De afspraken gelden voor alle aanbieders waarmee onderwijs en gemeente in Zwolle samenwerken.
- h. De ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in de normaliserende omgeving van de school en zorg wordt zo dichtbij en in aansluiting op de leefomgeving van het kind wordt georganiseerd. De ondersteuning is zo zwaar als moet, zo licht als kan.
- i. Het landelijk prevalentiecijfer van 5% voor de diagnostiek is het referentiepunt en het maximale percentage (doel).

Tijdspad

Doel is om de toegang tot dyslexiezorg te beleggen in de OT's met ingang van het nieuwe schooljaar 2020/2021.

Hiervoor is het nodig dat tijdig definitieve besluitvorming plaatsvindt in het bestuurlijk overleg jeugdhulp/ passend onderwijs en vervolgens door de schoolbesturen en het gemeentebestuur van Zwolle. In april 2019 dient een collegebesluit genomen te worden.

De uitwerking van scenario's gebeurt in een werkconferentie op 30 januari 2020. Onderwijs, jeugdhulpaanbieders en gemeente geven een werkgroep opdracht om de werkconferentie voor te bereiden, zodanig dat aan het einde daarvan een x aantal scenario's ter besluitvorming aan het bestuurlijk overleg passend onderwijs en jeugdhulp kan worden voorgelegd. De werkgroep bereidt de werkconferentie voor.